

College van Burgemeester & Wethouders
van de gemeente Nederweert
Raadhuisplein 1
6031 VR Nederweert

Betreft: Artikel 35 RvO vragen inzake onbespoten inheemse beplanting

Ospel, 23 november 2023

Geacht college,

In de brief van Pesticide Action Network Netherlands (PAN) gedateerd op 31 juli 2023 lezen wij dat er geen enkele twijfel is op basis van de wetenschappelijke literatuur dat bestrijdingsmiddelen de nr. 1 oorzaak zijn van de ineenstorting van ecosystemen en biodiversiteit^{1,2,3}.

Ondanks alle toelatingsprocedures en beleidsreguleringen worden bestrijdingsmiddelen zowel in de natuur, ons voedsel als in ons lichaam gevonden en zijn ecosystemen en biodiversiteit niet beschermd. Ook vinden we resten van bestrijdingsmiddelen in onze hele leefomgeving. Metingen van PAN Europe in slaapkamers⁴ toonde in 21 EU landen 8-23 verschillende bestrijdingsmiddelen in het huisstof aan. Gezondheidsrisico's zijn dus ook niet uitgesloten.

Dit legt een bijzondere verantwoordelijkheid bij de beheerders van niet-landbouw percelen zoals particulieren en beheerders van sportvelden, wadi's en bermen. Sinds een paar jaren mogen bij het beheer gelukkig geen bestrijdingsmiddelen worden gebruikt. Echter, veel van deze percelen zijn voorzien van beplanting die geen enkele waarde hebben voor onze mede aardbewoners. Bovendien is beplanting met gangbare bollen of bespoten tuinplanten een valstrik voor insecten^{5,6}.

Dit leidt bij onze fractie tot de volgende vragen:

1. Bent u bereid om de wadi's (ten behoeve van water afvoer drainage en infiltratie), sportparken en bermen in Nederweert zo in te richten dat zoveel mogelijk inheemse planten en dieren een kans krijgen op een bestaan?

In het Gemeenteccontact van 19 oktober 2023 (zie bijlage 1) schonk u aandacht aan het nut van bloembollen als bron van nectar en stuifmeel voor insecten. Daarbij motiveerde u inwoners om mee te doen en zelf bollen te planten. Het verschil tussen gangbare bloembollen en biologische bloembollen kwam daarin niet ter sprake.

2. Bent u het met ons eens dat het belangrijk is om te kiezen voor biologische (onbespoten) bloembollen?
3. Bent u bereid voorlichting te verzorgen via de u ter beschikking staande media om het gebruik van onbespoten inheemse planten door inwoners zo veel mogelijk te stimuleren?
4. Bent u bereid in al het door u beheerde groen onbespoten inheemse planten te gebruiken en hierbij gebruik te maken van de expertise van goede 'natuurlijke plant' deskundigen?
5. Bent u bereid om nóg een artikel te plaatsen, maar dan over biologische bloembollen? Zo ja, wilt u dan ook verwijzen naar de bijenstichting die deze te koop aanbiedt (<https://bijenstichting.nl/waarom-het-belangrijk-is-om-biologische-bloembollen-te-kopen>)?

Wij zien uw reactie met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Marieke Manders,
fractievoorzitter GroenLinks Nederweert

1. Francisco Sánchez-Bayo, Kris A.G. Wyckhuys, Worldwide decline of the entomofauna: A review of its drivers, Biological Conservation 232 (2019) 8–27
2. Hallmann CA, Sorg M, Jongejans E, Siepel H, Hofland N, Schwan H, et al. (2017) More than 75 percent decline over 27 years in total flying insect biomass in protected areas. PLoS ONE 12 (10): e0185809. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0185809>
3. Hallmann CA, Sorg M, Jongejans E, Siepel H, Hofland N, Schwan H, et al. (2017) More than 75 percent decline over 27 years in total flying insect biomass in protected areas. PLoS ONE 12 (10): e0185809. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0185809>
4. Flavia Geiger, Jan Bengtsson, Frank Berendse, Wolfgang W. Weisser, Mark Emmerson, Manuel B. Morales, Piotr Ceryngier, Jaan Liira, Teja Tscharntke, Camilla Winqvist, Sönke Eggers, Riccardo Bommarco, Tomas Pařt, Vincent Bretagnolle, Manuel Plantegenest, Lars W. Clement, Christopher Dennis, Catherine Palmer, Juan J. On˜ate, Irene Guerrero, Violetta Hawro, Tsipe Aavik, Carsten Thies, Andreas Flohre, Sebastian Haˆnke, Christina Fischer, Paul W. Goedhart, Pablo Inchausti, Persistent negative effects of pesticides on biodiversity and biological control potential on European farmland, Basic and Applied Ecology 11 (2010) 97–105 <https://www.pan-europe.info/press-releases/2021/09/pesticides-our-bedrooms>
5. <https://www.pan-netherlands.org/wp-content/uploads/2021/11/bloembollen-rapport-update-15-november.pdf>
6. [onderzoeksrapport.pdf \(pan-netherlands.org\)](#)

Bloembollen voor blijde bijen

Vanaf september kunnen bloembollen de aarde in voor een kleurrijke lente. Wist je dat frêle vroegbloeiende als krokus en sneeuwroem belangrijke stuifmeel- en nectarbronnen zijn voor hongerige bijen, hommels en vlinders? Met deze vijf bollentips laat je insecten optimaal meegenieten van bloembollenweelde in je tuin. Vrolijk fladderende vlinders en zoemende bijen in je tuin? Zorg dan voor veel bloemen zoals voorjaarsbloeiende bolgewassen. De sprankelende kleuren, nectar en stuifmeel zorgen voor een feestje voor bijen, vlinders en andere insecten.

Let op de bloeiperiode

In de natuur bloeit er in januari en februari nog relatief weinig. Terwijl de insecten juist dan hongerig uit hun winterslaap komen en op zoek gaan naar energie (nectar) en voeding voor larven (stuifmeel). In je eigen tuin kun je helpen met het aanplanten van bloembollen. Kies dan vooral voor soorten die zich in januari en februari openen. Denk aan sneeuwkliekjes, winterakoniëten, boeren- en grootbloemige krokusjes, sterhyacinthen en sneeuwroem.

Voeding in het voorjaar

Insecten zoals bijen en vlinders hebben nectar en stuifmeel nodig om van te leven. Maar in het vroege voorjaar zijn er nog niet veel bloeiende bloemen in de natuur te vinden. Wil je ook iets doen voor de bijen en vlinders in het voorjaar? Plant dan voorjaarsbloeiende bolgewassen voor meer voedsel voor deze belangrijke beestjes. Kies voor stuifmeelrijke soorten. Net als bij vaste planten produceert de ene bloembol meer bijenvoedsel dan de andere. Daarnaast is het stuifmeel van de ene bloem toegankelijker dan dat van de ander. Vlinders kunnen er vaak met hun lange tong nog wel bij, bijen daarentegen moeten er helemaal in kruipen om bij de bron te komen. En dat kost in het koude, vroege voorjaar extra veel energie. Daarom is het belangrijk dat je voor toegankelijke bloemen kiest.

Neem een zonnige standplaats

Geef bloembollen een zonnige standplaats of kies voor lichte schaduw. Dit versterkt de productie van stuifmeel en nectar. Bovendien verspreiden de bloemen dan een sterkere geur, zodat de insecten de weg makkelijk kunnen vinden. Bijen gaan met circa 10 graden op pad om stuifmeel te zoeken. Op een zonnige plek voelen ze zich in het prille voorjaar dus prettiger dan in de schaduw.

Biodiversiteit verhogen

Bloembollen zijn onmisbaar voor de

biodiversiteit in je tuin. Als de temperatuur boven de 10 graden komt, gaan bijen op pad en zijn ze op zoek naar voedsel. Omdat voorjaarsbloeiende bloembollen in de vroege lente als eerste bloeien, zijn ze een must voor een goede biodiversiteit. Bloembolsoorten die veel stuifmeel produceren én openstaande bloemen hebben, zijn het meest geschikt, zoals:

- blauwe druifjes (Muscari)
- boshyacinthen (Hyacinthoides)
- Bulgaarse uien (Nectaroscordum siculum)
- krokussen (Crocus)
- Oosterse anemonen (Anemone blanda)
- steruien (Allium)
- sneeuwkliekjes (Galanthus)
- keizerskroon (Fritillaria imperialis)
- kievitsbloem (Fritillaria meleagris)
- Eranthis hyemalis (winterakoniët)
- vogelmeik (Ornithogalum)

Selecteer bloembollen op bloeikleur

Heb je zelf geen voorkeur voor een bloeikleur, volg dan de smaak van bijen en hommels. Uit onderzoek blijkt dat ze het liefst afkomen op witte, gele en blauwe bloemen. Vlinders daarentegen zijn dol op paars. En wist je dat veel bloemen een honingmerkje dragen? Dit streep- of stippatroon is een handige wegwijzer voor insecten: het leidt ze direct naar de voedselbron. Zo hebben sneeuwkliekjes vaak groene stipjes op de binnenste bloemblaadjes.

Voedsel en variatie

Zorg voor verschillende bloembollen, want ieder insect heeft zijn eigen voorkeur. Door de verschillende bloeiperiodes van de voorjaarsbollen, geniet je zelf natuurlijk ook extra lang van de bloemen in je tuin. Samen met de andere planten, dieren en insecten zorgen ze voor een gezonde en levendige natuur. Met elkaar kunnen we de biodiversiteit verbeteren, beginnend in je eigen tuin. Doe je mee?

Weekblad van Nederweert
Gemeentecontact 19-okt-2023